

V L A A M S   P A R L E M E N T

stuk   **281** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op   8 december 2009 (2009-2010)

Voorstel van decreet

van mevrouw Ulla Werbrouck

houdende wijziging van het decreet van 13 juli 2007
inzake medisch en ethisch verantwoorde sportbeoefening

TOELICHTING

Het decreet van 13 juli 2007 inzake medisch en ethisch verantwoorde sportbeoefening had onder meer tot doel de reglementering van de Vlaamse Gemeenschap aan te passen in het licht van de Internationale Conventie tegen het dopinggebruik in de Sport, opgesteld binnen de UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) in Parijs op 19 oktober 2005.

De belangrijkste uitgangspunten van dat decreet waren:

- de onderverdeling van de sport in enerzijds breedtesport en anderzijds elitesport;
- een actieve beleidscontrole op het vlak van het tuchtrecht voor de breedtesporters;
- een passieve beleidscontrole op het vlak van het tuchtrecht voor elitesporters, namelijk de behandeling door onafhankelijke, op basis van het decreet erkende maar op initiatief van sportverenigingen opgerichte disciplinaire organen;
- een geharmoniseerde aanpak en het streven naar eenvormigheid in de benadering van breedtesport respectievelijk elitesport, tegen de achtergrond van de WADA-code (WADA: World Anti-Doping Agency);
- het invoeren van nieuwe bepalingen en begrippen inzake doping, dopingpraktijken en tuchtsancties bij doping op basis van de WADA-code.

Whereabouts

Voor de toepassing van het decreet van 13 juli 2007 inzake medisch en ethisch verantwoorde sportbeoefening wordt de overtreding van de vereisten met betrekking tot de beschikbaarheid van de sporter voor dopingcontroles buiten wedstrijdverband als een dopingpraktijk verstaan. Overtreding van de vereisten of verzuim van de administratieve verplichtingen kan onder meer inhouden: verzuimen de vereiste informatie over de verblijfgegevens mee te delen, of zich niet beschikbaar houden op de verblijfplaatsen die men heeft aangegeven. Elke combinatie van drie gemiste controles en/of aangifteverzuimen binnen een periode van achttien maanden wordt beschouwd als een overtreding.

Aangezien het al of niet bewuste verzuim van administratieve verplichtingen als een dopingpraktijk kan worden verstaan, moet met de nodige omzichtigheid tewerkgegaan worden voordat er effectief een tuchtzaak wordt gestart.

De elitesporter moet aan de Vlaamse administratie meedelen waar en wanneer hij dagelijks verblijft en waar hij dagelijks beschikbaar is voor een dopingcontrole of een preventieve gezondheidscontrole.

Volgens de decreetgever is het doel van die maatregel om dopingcontroles efficiënt te kunnen plannen en te kunnen organiseren en om bij te dragen tot de medisch verantwoorde sportbeoefening en de volksgezondheid.

Het niet nakomen van administratieve verplichtingen kan ingegeven zijn om een dopingcontrole te ontlopen, maar dat is niet noodzakelijk de reden voor het verzuim en dat feit in se wordt niet door de administratie onderzocht. Maar vanaf een drievoudig aangifteverzuim en/of gemiste dopingcontrole wordt zo'n verzuim beschouwd en gekwalificeerd als een dopingpraktijk. Het dossier wordt vervolgens bezorgd aan het disciplinaire orgaan van de sportvereniging van de sporter. Die overtreding, die dan als dopingpraktijk beschouwd wordt, kan leiden tot een beroepsverbod.

Conform de Internationale Standaard van het WADA voor dopingcontroles wordt, nadat de controlearts een aangifteverzuim of een gemiste controle vaststelt, binnen twee weken na de vaststelling een eerste kennisgeving aan de sporter gestuurd. De sporter kan binnen

twee weken na ontvangst van de eerste kennisgeving die vaststelling betwisten. Wanneer er geen betwisting is of wanneer er geen betwisting binnen twee weken na ontvangst van de eerste kennisgeving is, wordt een tweede kennisgeving aan de sporter verstuurd met een nieuwe vermelding van de mogelijkheid tot aanvraag van een administratieve herziening, waarop het dossier onderzocht wordt (in principe door een derde) indien de sporter daarvan gebruikmaakt.

Een derde kennisgeving volgt indien het aangifteverzuim en/of de gemiste controle wordt geregistreerd als een overtreding. Wanneer binnen achttien maanden drie overtredingen zijn geregistreerd, wordt het dossier bezorgd aan het disciplinaire orgaan van de sportvereniging van de sporter.

Het decreet voorziet evenwel niet in een procedurele mogelijkheid voor de elitesporter om een vastgesteld en schriftelijk medegedeeld verzuim tegensprekelijk te betwisten.

De elitesporter moet een decretaal verankerde procedurele mogelijkheid krijgen om zich, tijdens de opbouw van het administratief dossier te zijnen laste, daartegen tegensprekelijk te verdedigen.

De door de administratie bepaalde mogelijkheid tot betwisting van de vaststellingen van vermeende inbreuken mist het tegensprekelijke debat en de openheid om alle rechten van verdediging te vrijwaren en is evenmin decretaal verankerd of gewaarborgd. De sporter krijgt geen inzage in het dossier, strijdt met ongelijke middelen en de elementen à charge en à décharge worden niet op een gelijke basis kenbaar gemaakt aan de sporter. Op het ogenblik dat het dossier bezorgd wordt aan het bevoegde disciplinaire orgaan, worden de drie inbreuken gekwalificeerd als een dopingpraktijk, terwijl dan pas het tegensprekelijke openbare debat kan worden gevoerd.

Om de rechten van verdediging van de sporter te vrijwaren moet bij de derde kennisgeving van het feit dat een overtreding zal worden geregistreerd als een aangifteverzuim of een gemiste controle, een beroepsmogelijkheid openstaan bij de disciplinaire commissie die zetelt in eerste en laatste aanleg.

Aangezien de derde kennisgeving aangeeft dat er een administratieve fout is gemaakt en aangezien pas na een combinatie van drie dergelijke fouten de overtreding omgezet wordt in een dopingpraktijk, is de disciplinaire commissie als administratief rechtscollege bevoegd om te oordelen.

Disciplinaire organen van de sportverenigingen

Het decreet voorziet in een passieve beleidscontrole op het vlak van het tuchtrecht voor elitesporters, namelijk de behandeling door onafhankelijke, op basis van het decreet erkende maar op initiatief van sportverenigingen opgerichte disciplinaire organen.

Het decreet legt in artikel 34 de disciplinaire afhandeling van de dopingpraktijken van elitesporters in handen van de sportverenigingen.

In beginsel geldt daarvoor de vrijheid van vereniging waarbij elke vereniging de verantwoordelijkheid blijft dragen voor zijn leden. Het decreet legt weliswaar een aantal erkenningsvoorwaarden op bij het organiseren van de interne tuchtregeling. Een van die erkenningsvoorwaarden is dat er een beroep moet openstaan bij het Internationaal Sporttribunaal, het Court of Arbitration for Sport (CAS) of het Tribunal Arbitral du Sport (TAS), gevestigd in Lausanne, Zwitserland.

Er werd niet voorzien in de verplichting om een hoger beroep of een tweede aanleg mogelijk te maken in Vlaanderen.

Het advies van 20 februari 2007 (nr. 41.975/VR/3) van de Raad van State op het toenmalige voorontwerp van het huidige decreet inzake medisch verantwoorde sportbeoefening luidde als volgt: “Op de samenstelling en de procedure voor het Internationaal Sporttribunaal heeft de decreetgever evenwel geen vat.”.

De Raad van State adviseerde dat de Vlaamse decreetgever erover zou waken dat het in artikel 6 van het EVRM (Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden) gewaarborgde recht op een behoorlijke rechtsbedeling gewaarborgd zou blijven, aangezien ingevolge de tuchtrechtsbedeling de elitesporter het recht om zijn beroep uit te oefenen kan worden ontzegd, en dat de Vlaamse decreetgever zich in verregaande mate zou inlaten met die tuchtrechtsbedeling.

Doordat het decreet niet de verplichting oplegt om een beroepsinstantie te organiseren in Vlaanderen maar wel de verplichting oplegt om een beroepsmogelijkheid bij het Internationaal Sporttribunaal op te nemen, maakt het decreet het de betrokken elitesporter onmogelijk om, na het uitputten van de interne rechtsmiddelen, ten volle een beroep te doen op een Belgische rechter wanneer hem een sanctie die onder het toepassingsgebied van artikel 6 EVRM valt, wordt opgelegd door het Internationaal Sporttribunaal, een instantie opgericht naar Zwitsers recht. De Vlaamse decreetgever miskent daarbij artikel 6 van het EVRM.

Daarnaast worden de praktische aspecten van een verplichte beroepsmogelijkheid in een ander land vergeten. De proceduretaal van het Internationaal Sporttribunaal is niet het Nederlands, maar wel het Frans of het Engels. Evenmin mogen de extra kosten, zoals transport, verblijf, vertalingkosten, de bijstand van een Zwitsers advocaat en dergelijke, worden vergeten waardoor het aantekenen van hoger beroep voor sommige elitesporters financieel onmogelijk is.

Zelfs indien het Internationaal Sporttribunaal sporadisch een zitting laat plaatsvinden in het land waar de sporter in eerste aanleg werd beoordeeld, blijft het een beroepsinstantie die niet naar Belgisch recht werd opgericht.

UNESCO-conventie tegen dopinggebruik in de sport

De ondertekenaars van de UNESCO-conventie verbinden zich ertoe om de principes van de WADA-code te aanvaarden. Bijna alle internationale sportorganisaties hebben de WADA-code rechtstreeks ondertekend en zijn door de WADA-code gebonden.

De WADA-code bepaalt in artikel 13.2.1 dat het hoger beroep tegen een tuchtsanctie, opgelegd aan een elitesporter, exclusief door het Internationaal Sporttribunaal moet worden behandeld.

Het aanvaarden van de beginselen van de WADA-code, via de instemming en neerlegging van de UNESCO-conventie tegen het dopinggebruik in de sport betekent evenwel niet dat de Vlaamse decreetgever moet overgaan tot de volledige of letterlijke implementatie ervan.

Omdat de sportverenigingen rechtstreeks onderworpen zijn aan de bepalingen van de WADA-code en de Vlaamse decreetgever, zoals de Raad van State stelt, zich in verregaande mate inlaat met de tuchtrechtsbedeling van de sportverenigingen voor hun elitesporters, is het wenselijk om decretaal een beroepsmogelijkheid in Vlaanderen als een aanvullende erkenningsvoorwaarde op te leggen aan de sportverenigingen.

In Nederland werd in het Nationaal Dopingreglement Nederlandse Sport (NDR) van 29 februari 2009, dat gebaseerd is op de WADA-code, in een beroepsmogelijkheid voor alle sporters in Nederland voorzien. De elitesporter in Nederland, dat is de sporter die tot de Internationale Testing Pool behoort, kan namelijk pas hoger beroep aantekenen bij het Internationaal Sporttribunaal nadat de beroepsmogelijkheden binnen de bond (lees: sportvereniging) zijn uitput.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikelen 2 en 3

De elitesporter krijgt de mogelijkheid om een vermeend administratief verzuim te betwisten. De elitesporter moet de mogelijkheid krijgen om tegen de puur administratieve beslissing hoger beroep aan te tekenen bij een administratief rechtscollege, zijnde de disciplinaire commissie, aangezien het dossier in die fase nog niet gekwalificeerd staat als een dopingpraktijk zoals bepaald in artikel 3, 4°. De disciplinaire commissie doet uitspraak in eerste en laatste aanleg.

Artikelen 4, 5 en 6

Artikel 34 van het decreet van 13 juli 2007 inzake medisch en ethisch verantwoorde sportbeoefening moet niet alleen de verplichting opleggen aan de sportverenigingen om de disciplinaire procedures betreffende dopingpraktijken, gepleegd door elitesporters die onder hun bevoegdheid vallen, te organiseren maar moet ook de verplichting opleggen om een eerste aanleg en een tweede aanleg te organiseren. Zonder die decretale verplichting van een tweede aanleg zijn de sportverenigingen gebonden aan de WADA-code, die enkel maar een hoger beroep bij het Internationaal Sporttribunaal mogelijk maakt.

Artikel 7

Om de onafhankelijkheid te vrijwaren zowel van het disciplinaire college in eerste aanleg als van het disciplinaire college in tweede aanleg, moet de samenstelling van beide disciplinaire colleges altijd verschillend zijn.

Artikel 8

Voor dit artikel geldt hetzelfde als wat vermeld werd als commentaar bij artikelen 2 en 3.

Artikel 9

Aangezien de sporters de mogelijkheid moeten hebben hun recht van verdediging ten volle uit te oefenen wat de opbouw van het administratief dossier betreft, en aangezien het ontbreken van een tweede aanleg in eigen land een inbreuk vormt op artikel 6 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, moet ter vrijwaring van de rechten van verdediging dit decreet onmiddellijk in werking treden.

Ulla WERBROUCK

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Aan artikel 28 van het decreet van 13 juli 2007 inzake medisch en ethisch verantwoorde sportbeoefening wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. De elitesporter die van de bevoegde administratie een schriftelijke kennisgeving ontvangt dat een overtreding geregistreerd wordt als een aangifteverzuim of een gemiste controle ingevolge het niet nakomen van een verplichting zoals opgelegd in artikel 28, §§1, 2, 4 en 5, kan binnen de veertien dagen die volgen op de kennisgeving, hoger beroep aantekenen bij de disciplinaire commissie, vermeld in artikel 32, op de wijze die door de regering is bepaald.”.

Art. 3. Aan artikel 32 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. De disciplinaire commissie is bevoegd in de aangelegenheden zoals vermeld in artikel 28, §6, en artikel 36, 6°.”.

Art. 4. In artikel 34, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zin “De sportverenigingen hebben de verantwoordelijkheid en de verplichting om de disciplinaire procedures betreffende dopingpraktijken gepleegd door de elitesporters die onder hun verantwoordelijkheid vallen, te organiseren.” vervangen door de zin “De sportverenigingen hebben de verantwoordelijkheid en de verplichting om de disciplinaire procedures in eerste aanleg en in tweede aanleg betreffende dopingpraktijken, gepleegd door de elitesporters die onder hun verantwoordelijkheid vallen, te organiseren.”.

Art. 5. In artikel 34, §1, vierde lid, van hetzelfde decreet wordt de zin “Die mededeling beoogt de overname, de naleving en de controle op de naleving ervan en, in voorkomend geval, de uitoefening van een recht op hoger beroep.” vervangen door de zin “Die mededeling beoogt de overname, de naleving en de controle op de naleving ervan en, in voorkomend geval, de uitoefening van een recht op de tweede aanleg en, in voorkomend geval van een recht op hoger beroep na het uitputten van de tweede aanleg.”.

Art. 6. In artikel 35, §2, van hetzelfde decreet wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° de disciplinaire maatregelen uitgesproken worden bij gemotiveerde beslissing en in elk geval vatbaar zijn voor een tweede aanleg zoals bepaald in artikel 34, §1, en na het uitputten van de tweede aanleg vatbaar zijn voor hoger beroep bij het Internationaal Sporttribunaal;”.

Art. 7. In artikel 35, §2, van hetzelfde decreet wordt een punt 3°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“3°/1 de samenstelling van het disciplinaire college in eerste aanleg altijd verschillend is van de samenstelling van het disciplinaire college in tweede aanleg;”.

Art. 8. Aan artikel 36 van hetzelfde decreet wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“6° in eerste en laatste aanleg van de aangelegenheden als vermeld in artikel 28, §6.”.

Art. 9. Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Ulla WERBROUCK